

LECTIO PREADOLEXENTE - ADOLEXENTE SIRA JEJUN IDA NE'EBÉ?

Durante tempu Kuarezma nian evanjellu ida ne'e (Lk 18,9-14) bele tulun ita atu avalia ita-nia atitude no hahalok sira hasoru Maromak no Ninia maksoin no moris tuir espíritu loos peniténsia nian.

Ita hahú hodi lee pasajen ida ne'e hafoin esplika niinia signifikadu hodi fahe nia ba parte 4:

- 1) Versikulu dahuluk: ⁹Hafoin Jezús haktuir tan aiknanoik ida ne'e ba ema balun ne'ebé foti an hodi hanoin katak sira ema santu, maibé hakribi ema seluk. Ho versikulu ida ne'e, evanjelista Lukas hakarak aprezena aiknanoik nia signifikadu: Jezús haksiak ema hotu ne'ebé hanoin katak sira mak justu no santu, la'ós de'it fariseu sira.
- 2) Jezús aprezena aiknanoik nia protagonista sira: ¹⁰“Ema na'in rua sa'e ba templu atu harohan: ida ema fariseu, ida seluk ema publikanu. Liafuan “fariseu” iha lian grega signifika “sira ne'ebé haketak an”; fariseu sira, nu'udar grupu relijiozu, tuir Maromak nia Lei ho empenú boot hodi moris tuir ukunfuan hotu no haketak an husi buat hotu ne'ebé la lulik (la pertense ba Maromak). Liafuan “publikanu” mai husi lian latina no dehan ema sira ne'ebé halo servisu publiku, maibé ba hebreu sira, liafuan ida ne'e signifika sira ne'ebé servisu ba Romanu sira hodi simu impostu no hebreu sira konsidera publikanu sira nu'udar traidór no ema sala-na'in sira (kf Zakeus).
- 3) Iha versikulu 11 to'o 13 Lukas aprezena estilu 2 orasaun nian no atitude rua hasoru Maromak: ema ida konfia de'it iha ninia hahalok no konsidera nia an iha nivel hanesan Maromak, ida fali hatene loloos ninia an rasik katak nia simu buat hotu husi Maromak no nia la soi atu ezi je buat ruma husi Nia.
- 4) Jezús nia konklusaun: “ema ne'e fila ba uma loos ona, ida seluk lae. Basa ema ne'ebé foti an, Na'i sei hatun nia; no ema ne'ebé haraik an, Na'i sei foti nia.” Jezús la kritika buat ne'ebé fariseu halo (hadera an, selu impostu...), maibé oinsá nia sente ninia an rasik, oinsá nia aprezena an iha Maromak nia oin.

Hato'o tiha esplikasaun, bele fahe preadolexente no adolexente sira ba grupu ki'ik-oan (na'in 3 ka 4), ka fó ba sira ida-idak tabela ne'ebé tuir mai (importante halo sira komprende katak fariseu no publikanu iha aspetu negativu no pozitivu hotu):

	FARISEU	PUBLIKANU
Fatin orasaun nian iha templu laran		
Pozisaun isin nian durante orasaun		
Liafuan sira ne'ebé hateten		
Nia husu sa loos ba Maromak?		
Jezús dehan saida kona-ba nia?		
Ninia aspetu pozitivu		
Ninia aspetu negativu		

Hotu ona, grupu ida-idak bele aprezena ninia servisu ba grupu tomak. Tuir mai atu bele, halo preadolexente/adolexente sira komprende katak ita hotu iha atitude ruma hanesan fariseu no balun hanesan publikanu, prepara kartaun kabuar ida, hanesan osan rahun, iha ne'ebé hakerek iha sorin ida FARISEU, iha sorin seluk PUBLIKANU no fahe ba sira ida-idak. Sira bele hakerek sira-nia karakteristika sira ne'ebé halo sira moris hanesan fariseu ka publikanu.

